

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2298

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Van Bijsterveldt-Vliegenthart, over *sponsoring door ROC's* (ingezonden 19 februari 2010).

Antwoord van staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegenthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 22 april 2010).

Vraag 1

Wat is uw reactie op onze inventarisatie waaruit blijkt dat minstens 14 Regionale opleidingscentra (ROC's) sponsor zijn van sportclubs of lid zijn van hun businessclub?¹

Antwoord 1

Laat ik vooropstellen dat ik geen voorstander ben van sponsoring van voetbalclubs en lidmaatschappen van businessclubs gefinancierd uit publieke middelen. In de Notitie Helderheid (Kamerstuk 24 248, nr. 72) is opgenomen, dat in principe met publieke middelen in private activiteiten kan worden geïnvesteerd. Voorwaarden daarbij zijn wel dat de investering op transparante wijze plaatsvindt én dat de investering moet bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van het beroepsonderwijs. De verantwoording over deze gelden, dient terug te komen in het jaarverslag van de instelling en kan aanleiding zijn voor nader onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs. In het wetsvoorstel «Modernisering van de bekostiging mbo» dat in voorbereiding is, wordt een kapstokbepaling opgenomen om bij AMvB nadere regels te kunnen stellen aan de doelmatige en rechtmatige besteding van de rijksbijdrage. Omdat ik scherp inzicht wil hebben in de rechtmatige en doelmatige besteding van overheidsmiddelen zal ik deze AMvB ook betrekking laten hebben op sportsponsoring. In de toelichting zal daarop nader worden ingegaan.

Om een oordeel te kunnen vellen over individuele sponsorbijdragen uit de lijst van de SP-fractie, moet wel gekeken worden naar het achterliggende verhaal. Er moet o.a. antwoord worden gegeven op vragen zoals: waar komen de middelen vandaan (publiek of privaat) en wat krijgt een roc ervoor terug (bv. stageplaatsen). Hierbij is altijd het uitgangspunt dat de publieke middelen ten goede moeten komen aan het primaire proces, i.c. het onderwijs.

¹ Inventarisatie van de SP over sponsoring door ROC's, onderhands aan bewindspersoon verstrekt.

In veel gevallen gaat het bijvoorbeeld om stageplaatsen in en rond sportstadions. De mbo-instelling levert stagiaires, de sportvereniging of -accommodatie stellen delen van hun voorzieningen voor de school open. Dergelijke gecombineerde belangen komen veelvuldig voor en vormen het hart van het praktijkgerichte mbo.

Vraag 2

Wat is uw oordeel over het feit dat het ROC van Twente lid is van de businessclub van voetbalclub SC Heracles? Wat is uw oordeel over het feit dat ROC Ter Aa en het Deltion College lid zijn van de businessclubs van respectievelijk Helmond Sport en FC Zwolle? Welke bedragen zijn hiermee gemoeid?

Antwoord 2

In het geval van ROC van Twente gaat het om een constructie met gesloten beurs. De mbo-instelling levert stagiaires voor catering, facilitaire dienstverlening en beveiliging. Ook komt het met grote regelmaat voor dat docenten en praktijkbegeleiders met het regionale bedrijfsleven tot (nieuwe) afspraken voor stageplaatsen komen.

Bij SC Heracles gaat het om een bedrag van ongeveer 20 000 euro. Dit wordt bekostigd uit de private tak van ROC Twente en is bedoeld om opdrachten binnen te halen voor de private tak. Hier heb ik dan ook geen zeggenschap over.

ROC Ter AA heeft dit seizoen twee business seats bij Helmond Sport en bekostigt dit uit het PR- budget (dit betreft publieke middelen). Het totaalbedrag seizoen 2009/2010 is € 5 500. Het ROC ter AA zegt dit nodig te hebben voor zowel het werven van studenten als voor het organiseren van contacten met het bedrijfsleven t.b.v. stages, afstemming over inhoud en examinering en het verwerven van integrale opdrachten. Het ROC Ter AA spreekt dan ook niet over sponsoring maar over PR-budget. Desondanks ben ik geen voorstander van financiering van business seats uit publieke middelen ik zal dit dan ook in algemene zin aan de orde stellen bij de MBO-raad.

Het Deltion college heeft twee business seats in het stadion bij FC Zwolle, die worden gebruikt ten behoeve van bedrijfscontacten van de accountmanagers van Training & Advies (contractactiviteiten). Het gaat per jaar om een bedrag van € 5 000 in totaal. Dit bedrag wordt betaald uit private middelen.

Vanaf volgend seizoen maakt Deltion geen gebruik meer van de business seats in het FC Zwolle stadion.

Vraag 3

Wat is uw oordeel over het feit dat ROC Nijmegen «Official Stersponsor» is van NEC? Is het juist dat hiermee tenminste 25 000 euro is gemoeid? Kunt u dezelfde vraag beantwoorden voor de sponsoring van Sparta door ROC-Zadkine voor minstens 15 000 euro? Vindt u dit een juiste besteding van het onderwijsbudget?

Antwoord 3

Het klopt dat ROC Nijmegen stersponsor is van NEC. Het betreft hier een partnership in «natura». NEC kapitaliseert dit in zijn eigen begroting maar er worden geen gelden overgemaakt van het ROC naar NEC.

Het ROC Nijmegen levert voor € 25 000 aan beveiligers en stewards. Tevens stelt ROC Nijmegen aan NEC lokalen beschikbaar voor opleidingen. Daarnaast organiseren ROC Nijmegen en NEC de nodige activiteiten om deelnemers via het voetbal aan het onderwijs te binden. Voorts huurt het ROC Nijmegen voor € 10 000 aan business seats bij NEC voor doelen die vergelijkbaar zijn met de casus van ROC Twente (zie verder antwoord op vraag²). Deze worden gefinancierd uit middelen van de private tak van ROC Nijmegen.

Met betrekking tot de casus ROC Zadkine verwijs ik naar de brief van 18 februari 2010 die door ROC Zadkine aan de Tweede Kamer is gestuurd (zie bijlage).

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1143.

Vraag 4

Wat is uw oordeel over het feit dat de ROC's Zadkine en Friese Poort hoofdsponsor zijn van respectievelijk volleybal vereniging Zadkine Nesselande en de Frysk Ljeppers Boun?

Antwoord 4

Laat ik vooropstellen dat ik geen voorstander ben van sponsoring van voetbalclubs/sportverenigingen gefinancierd uit publieke middelen. In de Notitie Helderheid (Kamerstuk 24 248, nr. 72) is opgenomen, dat in principe met publieke middelen in private activiteiten kan worden geïnvesteerd. De Friese Poort is inderdaad hoofdsponsor van de Frysk Ljeppers Boun. Het gaat hierbij om €10.000 en het betreft publieke middelen. Het doel is om naamsbekendheid in de regio te krijgen en leerlingen aan te trekken. De Friese Poort heeft een afweging gemaakt tussen sponsoring en een advertentie in een dagblad voor een open dag. Sponsoring blijkt effectiever. De Friese Poort registreert hoeveel publiciteit de sponsoring genereert. Voor het ROC Zadkine verwijs ik u naar de brief die het ROC Zadkine aan u heeft gezonden.

Vraag 5

Bent u bekend met de inhoud van de contracten tussen de ROC's Zadkine en Friese Poort met respectievelijk Zadkine Nesselande en de Fryske Ljeppers Boun? Zo ja, wat is hierover uw oordeel en kunt u deze aan de Kamer doen toekomen? Welke bedragen zijn hiermee gemoeid?

Antwoord 5

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 6

Kunt u de Kamer een overzicht doen toekomen van de totale bedragen die door ROC's aan sponsoring worden besteed?

Antwoord 6

Nee, ik ga geen totaal inventarisatie maken van de sponsoractiviteiten van de ROC's. Ik zal in zijn algemeenheid dit punt bespreken met de mbo raad en bij de modernisering van de bekostiging zal ik conform vraag 1 handelen.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het niet aanvaardbaar is dat onderwijsbudget gebruikt wordt voor de sponsoring van sportclubs en dergelijke? Is dit vergelijkbaar met de sponsoring van Basketbal Stichting Seals door Stichting Meerwerk Basisscholen in Den Helder, die u wilt beëindigen? Zo ja, bent u bereid om ook aan de sponsoring door ROC's een eind te maken?²

Antwoord 7

Ik wil vooropstellen dat sponsoring van voetbalclubs en lidmaatschappen van businessclubs nimmer ten koste mag gaan van het onderwijs (primaire proces). Wanneer gelden aan de private tak van de instelling worden onttrokken, is daarvan echter geen sprake. Zodra er publieke middelen in het geding zijn, gaat het om de proportionaliteit bij de inzet ervan. Kaderstellend hierbij is de Notitie Helderheid (Kamerstuk 24 248, nr. 72). Die stelt vast dat onder bepaalde voorwaarden publieke middelen mogen worden ingezet voor private activiteiten. (Zie ook het antwoord op vraag 4).

Vraag 8

Deelt u de mening dat het onaanvaardbaar is dat ROC's lid zijn van businessclubs van voetbalclubs en dit betalen uit het onderwijsbudget? Zo ja, bent u bereid om hieraan een eind te maken?

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1143.

Antwoord 8

Ja, ik deel uw mening indien dergelijke activiteiten ten koste gaan van het primaire proces. Echter, de meeste instellingen die ik gesproken heb, financieren het lidmaatschap van de businessclubs uit private middelen. Ik heb daarover geen zeggenschap.

Vraag 9

Is het wettelijk toegestaan dat ROC's het onderwijsbudget gebruiken voor activiteiten die niets met het primaire onderwijsproces te maken hebben? Zo nee, waarom worden deze regels dan niet gehandhaafd? Indien dit wel is toegestaan, bent u bereid heldere regels te maken rond de besteding van het budget en sponsoring, opdat aan dit soort activiteiten een eind wordt gemaakt?

Antwoord 9

Zie mijn antwoord op vraag 7.

Vraag 10

Is het bericht dat mbo-instellingen «voor het eerst in de rode cijfers belanden» voor u extra aanleiding om scherper toe te zien op de besteding van het budget?³

Antwoord 10

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de mbo-instellingen. Hierbij kijkt zij ook naar de financiële positie van de instellingen. Waar nodig zal de inspectie haar toezicht intensiveren om scherp erop toe te zien dat desbetreffende instelling niet te ver in de rode cijfers zal belanden. Vanzelfsprekend zal daarbij aan de orde zijn in welke mate de instelling-in-nood voldoende inspanningen verricht om «de tering naar de nering te zetten» en dat de instelling zich vooral moet richten op het primaire proces. Daarnaast voer ik regelmatig gesprekken met mbo-instellingen die er wat financiën en kwaliteit betreft slecht voorstaan.

³ Nu.nl, 17 februari 2010
<http://www.nu.nl/economie/2186468/middelbaar-beroepsonderwijs-in-min.html>